

Dyslexieprotocol

(locatie mavo-havo-atheneum; versie december 2023)

In dit protocol worden de ondersteuningsmogelijkheden op het gebied van dyslexie beschreven.

Onderzoeksverslag

Voor een goede ondersteuning van de leerling is het nodig dat het onderzoeksverslag behorende bij de dyslexieverklaring met school wordt gedeeld. De orthopedagoog en taal- en dyslexiespecialist hebben dit verslag nodig om de leerling de juiste faciliteiten toe te kennen.

Magister en dyslexiepas

Bij leerlingen met een officiële dyslexieverklaring wordt de diagnose vermeld in Magister. Een brugklasleerling met een dyslexieverklaring krijgt een dyslexiepas. In zowel Magister als op de dyslexiepas staan de faciliteiten die gelden voor de leerling. Faciliteiten kunnen gedurende de schoolloopbaan worden bijgesteld.

Ondersteuning binnen de Thorbecke

Op basis van de dyslexieverklaring, het bijbehorende onderzoeksverslag en de ondersteuningsbehoefte, wordt ondersteuning aan de leerling geboden. Hierbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden binnen de school.

Algemene ondersteuning

1. Alle brugklasleerlingen met een dyslexieverklaring krijgen de **preventieve training dyslexie**. Deze training omvat tien bijeenkomsten van een lesuur en is verplicht. Voor leerlingen die instromen vanaf een andere school of leerlingen die gedurende hun schoolloopbaan een dyslexieverklaring krijgen, wordt de preventieve training dyslexie op maat aangeboden. De volgende onderdelen komen onder andere aan bod: lees- en leerstrategieën en kennismaken met de voorleessoftware Kurzweil. De training wordt gegeven door de taal- en dyslexiespecialist.
2. Indien een leerling met een dyslexieverklaring na de brugklas tegen problemen aanloopt, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor kan, in overleg met de studieleider, de collega's van het dyslexie-ondersteuningsteam inschakelen.
  - a. Er is een mogelijkheid tot maximaal vier keer RT (Remedial Teaching) per schooljaar. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het ondersteunen bij het leren van de talen, maar ook om het lezen van teksten, gebruik van hulpmiddelen, enz.
  - b. Bij grote leerproblemen kan de orthopedagoog ingeschakeld worden.

Algemene faciliteiten

1. Een **aangepaste beoordeling van de spelling** bij de talen. Voor spellingfouten wordt niet meer dan maximaal twee punten (20%) van het eindcijfer afgetrokken, behalve wanneer spellingsregels tot de opgegeven stof van de toets behoren. Over de beoordeling van spelling bij leerlingen met dyslexie zijn schoolinterne afspraken gemaakt.
2. **20% extra tijd** bij het maken van schriftelijke overhoringen en proefwerken. De toetsen kunnen gemaakt worden op 40 minuten. De

extra tijd is op deze manier inbegrepen bij het lesuur. Ook kan er sprake zijn op opgavereductie, zodat een leerling meer tijd heeft voor de overgebleven opdrachten binnen de reguliere toetstijd.

3. De proefwerken, tentamens en examens worden standaard aangeleverd in het lettertype **Arial punt 12**.
4. De leerling mag op de toets **markeren**.
5. Bij de **luistertoetsen in de bovenbouw** zijn aparte dyslexieversies beschikbaar met meer tijd voor het lezen en beantwoorden van de vragen.
6. Bij zowel de **centrale examens** als de **schoolexamens** hebben leerlingen met dyslexie recht op 20% extra toetstijd. Op het centraal eindexamen wordt nagekeken volgens het landelijk correctiemodel. Spelling wordt op het centraal eindexamen minimaal beoordeeld.

Laptopgebruik

1. Indien nodig mogen leerlingen op een **eigen laptop** werken in de les om te gebruiken als tekstverwerker en/of voor het gebruik van de voorleessoftware Kurzweil. De leerling is zelf verantwoordelijk voor de werking van de laptop en de school is niet aansprakelijk voor beschadiging en/of diefstal. Een aantal afspraken wordt vastgelegd in een laptopcontract, ondertekend door leerling, ouder(s)/verzorger(s) en school, zodat de afspraken bij alle betrokkenen bekend zijn.
2. Indien nodig mogen leerlingen toetsen op een laptop maken. Toetsen worden altijd gemaakt op een **TSG-toetslaptop**. De laptop kan gebruikt worden als tekstverwerker en/of voor het gebruik van de voorleessoftware Kurzweil.

Laptopgebruik gaat in overleg met de mentor en de dyslexiecoördinator.

Voorleessoftware Kurzweil

1. Kurzweil is een tekst-naar-spraak-programma dat kosteloos gebruikt kan worden. Wanneer een leerling baat heeft bij **gesproken schoolboeken**, kunnen deze geleverd worden in een Kurzweil-bestand. Indien boeken niet leverbaar zijn in Kurzweil zoekt school naar een alternatief.
2. De voorlees- en schrijffunctie van Kurzweil kan gebruikt worden bij **het maken van toetsen** en kan zowel de aangeleverde toets als de zelf getypte antwoorden voorlezen.
3. Kurzweil kan **ondersteunen** bij lezen en studeren.

Boeken lezen

Sommige leerlingen hebben moeite met het lezen van de verplichte literatuur voor het vak Nederlands en de moderne vreemde talen. Via de openbare bibliotheek zijn **luisterboeken** en gemakkelijk leesbare boeken te leen. Leerlingen kunnen luisterboeken ook afspelen via de app van de onlinebibliotheek.

Via de website www.passendlezen.nl en www.superboek.nl kan de leerling gratis lid worden van een luisterboeken-bibliotheek. Dit kan alleen met een dyslexieverklaring.

Klankbordgroep

Om de kwaliteit van de ondersteuning te monitoren kent de school een klankbordgroep dyslexie. Deze klankbordgroep wordt jaarlijks georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst wordt het dyslexiebeleid geëvalueerd.

Dyslexie-ondersteuningsteam Thorbecke Scholengemeenschap

Mevrouw M. Blaauwhof, taal- en dyslexiespecialist en dyslexiecoördinator

Mevrouw C. Corjanus, orthopedagoog generalist NVO en BIG